

Delavec pekl! Poklonite se. Umr! je tisti delavec, ki vas je uvedel v razredno borbo. v vrste vseh delavcev, ki se bore za življenske pravice, za boljšo bodočnost. Slava mu!

OBNOVA

Ali bo vendar kaj?

Zavezniška vojska uprava je objavila, da bo popravljala zaradi vojne poškodovane hiše zastoj, za kar je izdelala tudi načrt. (Zav. por. služba). Vse hiše, ki so bile poškodovane v vojni ali zaradi represalij po Nemcih ter fašistih, bodo popravljene in obnovljene v 28. področjih, ki so na seznamu ZVU v ukazu št. 134. Ta ukaz je že stopil v veljavo. ZVU bo nosila celokupne stroške za delo in material, to pomeni, da bodo lastniki in lastnica popolnoma in trajno oproščeni kakršnihkoli plačil za nastale stroške.

Ukaz se tiče naslednjih občin: Mačkovo, Kozlje, Sela, Stanje na Krasi, Ribnjak, (občina), Vojske, Mali dol, Renče, Miren, Rujbje, Prvačina, Tomačevica, Komen (občina), Dornberg, Bilje, Solkan, Kronberg, Bukovica, St. Peter, Medja vas, Cerovlje, Mavhinje, Vizovljah, Stanovisce, Zaga, Strmec, Česozca, Svino pri Kobariču, Rožna dolina.

Ostala področja, ki niso zgoraj navedena, bodo lahko od časa do časa razglasili za prizadeta področja. Vsa dela bodo izvajali pod vodstvom glavnega častnika za javna dela pri ZVU. Dela, ki so jih že izvršili, so seveda zastoj in jih bodo nadaljevali.

Obnova prizadetih področij vsekakor ne predstavlja celotnega dela ZVU na tem področju. V skladu z ukazom št. 147 lahko lastniki v vojni poškodovanih hiš vložijo prošnjo za popravila, pri katerih bo ZVU nosila 50% stroškov v primeru, da stroški za predloženi načrt ne presegajo 150.000 lir za eno hišo. Ta ukaz se tiče vsega dela Julijske krajine, ki spada pod upravo zavezniških sil.

Lastniki se nujno pozivajo, naj izkoristijo velikodušne pogoje tega ukaza, zlasti, ker je na razpolago zadostna količina delovnih moči. To jamči, da bo delo izvršeno v najkrajšem času.

Dolgo, predelogo smo že čakali. Vsi dosedanjí naši poskusi in prošnje so bili zaman. Končno pa čujemo dobro vest: obnovljalo se bo.

Ze dve in tri zime so naši ljudje preživeli v hlevih in po drugih vaseh, stanovale so po dve, tri ali pa tudi štiri družine v kmečkih hišici, večkrat tudi skupaj z živino, če jim je ostala in jim jo niso oropali fašisti in Nemci.

Zdaj se pojavlja novo upanje. Morda bo do zime vendar nekdo prišel do svojega doma. Obnavljajo se Ribnjak, Komen, Česozca, Miren in te dni bo pričelo delo tudi v Mavhinjah, Cerovljah, Vizovljah, Kromperku itd.

Zborovanje zadružnikov

Dne 7. t. m. so se sestali v C. C. P. Rimoldi stari člani Delavskih združ, da bi določili način dela in ponovno pridobili vodstvo združ.

Tov. Rakič je podal kratke historiat nastanka in namenov delavskih združ. Poudaril je, da morajo te združ voditi delavci, saj so jih oni ustanovili. Sicer bi bil namen teh združ zgrešen in ne bi služile tistemu namenu, zaradi katerega so bile ustanovljene. Njih glavni namen mora biti čuvanje delavskih interesov pred kapitalističnim jarmom.

Vsem je znano da je bila administracija v rokah delavcev do leta 1926. Tega leta je bilo predsedstvo združ izročeno podperfektu. Od takrat naprej je fašizem, ki je imel popolno oblast, dal svoj protiljudski pečat tudi tej delavski ustanovi. Združ je fašistični režim podredil, zasvojil svojim lastnim namenom in ni dovolj računala o potrebah tistih, ki so se borili in mučili da so jih ustanovili.

Tudi med vojno se je fašizem posluževal teh združ izključno v svoje namene, ki so bili vedno protiljudski in protidelavski.

Glavna naloga delegatov združ je, da čimprej skliče glavno skupščino, ki mora v glavnem določiti osnovo novega statuta. Nekateri delegati poskušajo sicer za vsako ceno ovirati sklicanje te skupščine, z namenom, da bi se veljavnost starih, fašističnih dekretov ohranila.

Tov. Ferjančič je bil povabljen, da poda mnenje o tem vprašanju. Razložil je, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči v prid interesov. Toda žal je on edini, proti ostalima dvema delegatoma, ki zagovarjata popolnoma nasprotno stališče.

On je delavce in mi smo prepričani, da ne bo nikdar izdal delavskih interesov.

Sedaj ko vemo da je tov. Ferjančič sam proti dvema, moramo mi delavci dokazati našo solidarnost. Na nas je leželo, da se bo vprašanje Delavskih združ pravilno rešilo, tako kot to zahtevajo naši lastni interesi. Delavske združ morajo biti naše, morajo biti delavske!

Obnova v Česozci

Obnovitvena dela v Česozci napredujejo povoljito, kljub nekim malim težavam in nesporazumom. V tem času se obnavlja prvih 30 hiš, kot je bilo določeno že v licitacijskih pogojih. Dela izvajata slovensko podjetje in, Sosic-a z Opčin pri Trstu ki je dobilo licitacijo kot najpovoljnejši ponudnik dne 17. maja 1946.

Po pogojih licitacije se vsi položaji spravljajo v prejšnje stanje, z malimi izboljški kar bi sicer bilo želeli, bodisi s strani ljudstva samega, kakor tudi ljudskih oblasti.

Vas so porušili Nemci z zračnim napadom 1943. leta s pomočjo zažigalnih bomb. Zato so ostali od hiš le goli zidovi. Okoli 50% vseh poslopj je bilo porušeni.

Dela so se pričela prve dni junija in redno napredujejo posebno pa je treba podariti pomoč domačinom.

Ljudstvo je z deli zadovoljno in gre podjetnikom v vsakem pogledu na roko. Rok za dovršitev del je 3 mesece ter izgleda, da bodo dela v tem roku tudi dokončana, če ne bodo nastale nepravilne ovire. Največja težava je v nabavi gradbenega lesa, posebno dolgi tramo za strešne konstrukcije.

Strešniki bodo napravljeni na licu mesta iz cementa. Napravljena je bila prva delavnica za strešnike v porušeni hiši, kjer protizvajajo okoli 1000 strešnikov dnevno. Vsaka hiša bo dobila tudi svoj štečnik in krušno peč.

MOS in povišanje najemnin

Zanimiva je bila seja MOS-a, na kateri so pred kratkim razpravljali o povišanju najemnin, ki ga je odredila anglo-ameriška vojska uprava.

Dejansko ne zadeva noben problem tako zelo večno mestnega prebivalstva kot ravno vprašanje najemnin. Mnogi bodo prisiljeni preuči, preurediti in ponovno utesiti svoje mesečne izdatke, da bodo temu primerno uravneli svoje prihodke.

K premožnim vsakdanjim skrbem se je pridružila še ta, nova skrb. Prihke so težavne, izdatki rastejo z novimi, višjimi cenami, medtem ko so vse cene itak jako nestalne, varljive in jako občutljive.

Na drugi strani pa je brezposelnost ogromna in še vedno preteča, a izgledov za izboljšanje nobenih. Industrija in trgovina se ne moreta razviti dela je vedno manj, a zaslužek ne zadošča niti za najmanjšo potrebo.

Delovna skupnost je v vedno težjem položaju. Sicer bi se z vsemi silami rada izklopala iz obupnega stanja, a je prisiljena živostariti in hirati. Nerazpoloženost narašča in je upravičljivo ter utemeljeno.

Problem vprašanja najemnin je težak in zapleten. V svoji spomenici, ki jo je MOS predložil anglo-ameriški vojski upravi, je poudaril in opozoril vojsko upravo predvsem na štiri točke:

1. Na progresivno povišanje davkov od najemniške vrednosti, dopuščajoč pri tem

velike možnosti oprostitve za nizke najemnine.

2. Ustanovitev davku slično progresivno davka, ki bi lahko znašala od in preko 1000% pri poslovnih lokalitah, upoštevajoč rentabilnost in donosnost. Popolna oprostitve za določene male trgovce in za precejšnje število rokodelcev, o katerih je splošno znano, da so popolnoma ali skoro popolnoma brez dela.

3. Razdelitev dohodkov omenjenih davkov in izvesti takojšnjo oprostitve od vseh davkov, ki so določeni ali se morajo določiti za zgradbe, z veljavnostjo:

a) od 1. januarja 1945. za vse zgradbe ljudskega značaja

b) od 1. januarja 1946. za vse ostale zgradbe.

4. Previšek nad davčnim izkupičkom in skupnimi razbremenitvami, o katerih je bilo zgoraj govorjeno, bi se moral prenesti v fond za obnovo, kakor tudi v korist tistega omenjenega števila zgradb, ki že uživajo delne fiskalne olajšave.

Nadajše na seji MOS-a razpravljali tudi o črni borzi, katero vprašanje obravnava tudi splošni ukaz št. 54.

V današnjih časih je toleriranje poslovanja črne borze žalitev za delovno ljudstvo, ki občuti vso resnost gospodarskih prilik v naši pokrajini. Prenasati mora vso tragedijo mednarodnega političnega položaja in se mu ne dopušta, da bi zaželelo tako, kot mu narekujejo koristi delovne skupnosti in težnja po blaginji.

Vprašanje črne borze je tako akutno in se ga mora z vsemi razpoložljivimi sredstvi stvarno rešiti, s hitrimi in doslednimi ukrepi.

Ustvarjalno delo v coni B

Udarniški teden za ceste

Tudi v okraju Idrija-Cerkno-Tolmin je ljudstvo razumelo pomen cest in je prišlo, da s prostovoljnimi delom pripomore k izboljšanju cestnega omrežja. Vse množične organizacije so se odzvale delu, od pionirjv pa do 80-letnih vpokojencev.

Izvršeni je bilo skupno 5181 prostovoljnih ur. Vozniki z vprežno živino in motorna vozila so razpeljali 370 m² gramoza na razne sektorje, kjer so udarniki posipali cestišče.

Na cesti Idrija-Godovič se je vršilo specialno delo in sicer pogramozenje in valjanje ceste, pri čemer se je poslo 540 m² gramoza na 2184 m² ceste v premeru in 0,20 do 0,30 ter 87 m² peska.

Pri nekem mostu je ljudstvo udarniško prispevalo z 2,5 m² lesa. Na vsem omrežju Cestne baze pa je bilo očiščenih 32.560 m² jarkov in cestišče.

Osebe cestne baze samo je izvršilo nadrednimi urami 663 prostovoljnih.

Najbolj so se izkazale udarniške sledede organizacije in posamezniki:

Okrajna NZ Idrija, podružnica Rudarskih delavcev in namestencev v Idriji, AFZ iz Cegovnice (Partizanska ulica), SIAU Trebče, ZMS Sv. Lucija ob Soči ter tov. Gantar Ivan in Kayčič Alojzij iz podružnice Uj. Gosp. stroke D. N.

Zelo poštvalna se je izkazala podružnica cestarjev samih, izredno pa cestar Mohorič Ivan, Fele Ignacij, Savli Ivan in Česnik Janez.

Načrt trimesečnega tekmovanja v okraju Idrija-Cerkno

Pridno delajo in se ne strašijo težav. Zavedajo se, da ustvarjajo nov svet. Naše delovno ljudstvo prevzema vedno znova nove skrbi in nove naloge, da bi s tem pospešilo razvoj.

Tudi delavstvo okraja Idrija-Cerkno, si je zadalo nove naloge. V dobi trimesečnega tekmovanja, ki bo trajalo od 25. maja do 25. avgusta t. l., si je delavstvo okraja Idrija-Cerkno izdelalo načrt, ki ga v celoti pričakujemo, kakor sledi:

1. Tekmovanje se bo od 25. maja do 25. avgusta 1946.

a) za zmanjšanje obratnih stroškov

b) za zvišanje storilnosti

c) za izboljšanje kvalitete.

2. Poslopj in delu bodo dokončali 20. na novo delo obnovili 18 poslopj: strešnih stolov postavili in obnovili 42.

3. Zgradili žični most preko Idrijce-Zelin-Jagerše.

4. Prostovoljno bodo pripravili 80 m² lesa in 800 m² peska za splošno obnovo.

5. Delavnica cementnih strešnikov, prva v Idriji, bo dvinila svoje mesečno proizvodnjo od 20.000 komadov na 40.000 komadov, druga v Cerknem, bo dvinila proizvodnjo za 30%.

6. V zvezi s prostovoljnimi pripravilanjem peska se bodo cene cementnih strešnikov znižale za 20% v korist pogorelcov.

7. Posebne delovne ekipe se bodo formirale v Idriji za obnovo vasi Vojsko.

8. ZMKJ bo organizirala skupine po 30 tovaršev ali tovarišč, ki se bodo menjavale ob mesecu; tem skupinam bo dana možnost udeleževanja pri političnih in strokovnih predavanjih.

9. AFZ bo sodelovala pri delu, bigijeni ter po ekpini kuhinjah.

10. Izvedla se bo nabiralna akcija za ekpino kuhinjo, ki bo postavljena na mestu dela.

11. Vsi stroški delavnic, ki niso nujni, gredo v fond za obnovo.

12. Vsi delavci in nameščenci bodo napravili v trimesečnem tekmovanju po 9 dni prostovoljnega dela.

13. Politični delavci bodo izvedli v okraju 70 sestankov za politično vzgojo ljudstva ter 200 ur izven službe v okviru gospodarske statistike in pomoč Kraj. NOO.

14. Postavljale in izboljšale se bodo delovne norme.

15. Vse organizacije bodo sodelovale za pravčasno izvedbo žetve, poletne setve, košnje ter tudi pri košnji opušenih travnikov.

16. Za temeljito izkoriščanje sadnega pridelka se bodo zgradile 4 sušilnice, obenem se bodo izkoristili vsi odpadki za gnanje kuhinje.

17. Očistili se bo pašnik na Poreznu.

18. Izvedel se bo teden za obnovo.

19. Prosveda in Solstvo bodo izvedle razna prireditve v prid fondu za obnovo.

20. V okviru združbe in gospodarskega odseka se obnovi mlini; s tem se bo dvinila storilnost mlenja žita za 20%.

Okraj Idrija-Cerkno napoveduje tekmovanje okraju Vipava.

V vsej tekmovalni dobi hočejo predvsem čimprej pozidati od fašizma in hitlerizma porušeno vas Vojsko. Kjer je bila zibelka partizanstva in kjer se je tudi rodil IX. korpus Na dan sv. Ahacija 22. junija, poteče tri leta, odkar je bila ta gorska vasica od sasišnihih banditov skoro popolnoma požgana in uničena. V zgodnjih jutranjih urah se je istega dne razlila širok Čekovnik in Vojskega tolpa podjavljanih fašistov, ki so začeli nih hudega sluteče mirno prebivalstvo na vso moč terorizirati ter ropati njih imetje in živino. Odpeljali so 130 glav živine, a to še ni bilo zadosti.

Poročilo cestne baze v Idriji

Zaradi vremenskih nepravil se niso moge razviti pri udarniskem delu »Tedna za ceste« v organizacije, pač pa so dokazale, da hočejo nadaljevati z delom tudi v prihodnjem tednu.

Od dne 12. do vključno 19. maja so razne organizacije napravile sledeče delo:

Na federalni cesti XI. reda Col-Godovič, je bilo izvršenih s člani SIAU-ja delovnih ur 40, v katerih je bilo naloženega in razpeljanega 5 m² gramoza in odstranjenega raznega materiala 10 m².

Z vprežno živino se je napravilo 12 udarniških ur.

Na federalni cesti II. reda Črni Vrh-Kosevnik so napravili člani SIAU-ja 110 prostovoljnih delovnih ur.

Očistili so 2 km cestnega jarka ter pripravili in razpeljali na lice mesta 18 m² gramoza. Pri delu se je najbolj odlikoval vas Trebče pri Črnem vrhu.

Tudi S. F. Idrija se je odzvala delu na cestah.

Končno so jim požgali še skoraj vse domove. Prijeli so našega dobričnega Naceja Kogej-a in njegovo hčerko, ki sta bila od teh podvajancev na strahoviti način mučeni in naposled pred lastno hišo ustreljeni. V času, ko so ostali po hiši ropali in jo naposled zažgali.

Ali trpljenja se ni bilo konec. Bilo je februarja meseca leta 1944, ko so to mirno vasico začeli obmetavati z bombami nemški bombniki ter pri tem poškodovali cerkev ter več drugih poslopj. Solo in župnišče pa popolnoma uničili. A ljudstvo je lepe gorske vase ni klonilo, pač pa je nemurno delovalo ter si uredilo zasilna bivališča v požarnih stavih. To ljudstvo je bilo ves čas osovobodilne borbe na svojem mestu ter delo usodo z našimi borci, katerim so pomagali prenašati hrano in orožje na položaje. To ljudstvo je znalo z našo vojsko vztrajati tudi v zadnji, najhujši ofenzivi, ko so se preko vsega bivšega Severno Primorskega Okrožja zgrule okrog 60.000 množ številne fašistovske horde, postavljene iz odpadnikov različnih narodov, tudi Frankovih falangistov, ki so se posebno mučevali imetje naših Vojskarjev. Ti so navzile temo ostali vztrajni v naši skupni borbi ter si v najtežjih urah naravnost od ust pritrjali, da bi delili skromno hrano z našo junaško vojsko.

Zato so si vsi sindikati delavcev in namestencev ter vsa udruženja in vse organizacije celotnega okraja Idrija-Cerkno v dobi trimesečnega tekmovanja zadali kot prvenstveno nalogo, vsaj delno pozidati gospodarska in stanovanjska poslopja tem, v tej naši težki borbi nad vse požrtvovalnim Vojskarjem. Vsa skrb nadaljnega trimesečnega tekmovanja bodo zato posvečena pozidavi te nad vse prijazne gorske vase, kjer je našlo zatočišče in prijazne besede ter postrežbo na tisoče in tisoče naših partizanov.

Pričakuje se od vsega ljudstva celotnega okraja Idrija-Cerkno, da bo v izvršev te ga načrta prisločilo na pomoč bodisi v materialu, bodisi v prostovoljnih prispevkih.

V tej nalogi naj nas preveva v duši iskrena ljubezen do bližnjega, ki mu je treba pomagati.

Rudniški kovači za našega kmeta

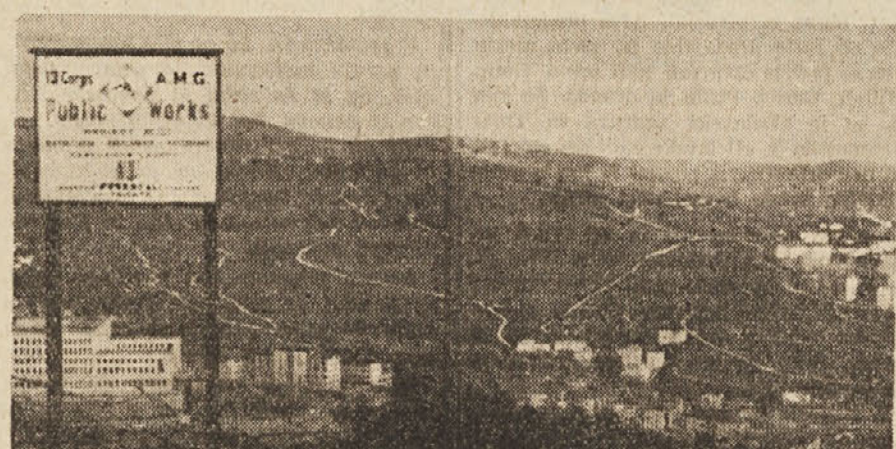
Zelo pohvale vredno nalogo z namenom boljše povezave z našimi kmetovalci, da se jim izboljša njih poljedelsko orodje, so si nadej rudniški kovači na ta način, da v prostih urah brezplačno popravljajo našim kmetovalcem razno kmečko orodje, kakor motike, rovnice, krappe, plugje in vozove.

Z zadovoljnimi obrazi so se vračali naši kmetovalci ob takih prilikah iz kovačnice, kjer so jim brezplačno popravili orodje. Na ta ta način je bilo letošnji pomlad delo precej olajšano. V roku 193. ur so kovači popravili 63 različnih komadov poljskega orodja.

Ako bomo medsebojno sodelovali pa naši obnovi, potem bomo povezani z našimi kmetovalcem premagali vse težave, ki se čisto pojavijo. To je pot ki nas najhitreje vodi do popolne gospodarske neodvisnosti. Tudi kmetovalci, posebno oni iz pozvanih vasi, poslušajte se delavnic, kjer so vam naši zavedni in delovni kovači vedno pripravljeni popraviti vse orodje.

Skoraj vse osebe državne tajništva socialistične stranke in španske konfederacije dela je aretirala Francova policija, kot poroča Reuter iz Madrida.

O pogozdovanju Bošketa

Ta plošča priča, da je tu bilo izvajano pogozdovanje — Bošket pa bo še nadalje ostal gol, kot je sedaj

Pogozdovna dela na Bošketo so dokončana. Izvršila so se iz proračuna za javna dela. Vsa, ki se je v ta namen uporabila, znaša cca 60 milijonov lir.

Kredit za javna dela so namenjeni splošno koristnim delom za skupnost in uti drug pokrajino. Zato tudi ni vseno, kaj se dela in kako. S takimi krediti se mora ta, ko umno gospodariti, da ima skupnost, v

interesu katere se dela, največje koristi.

Ker se je pogozdovanje izvršilo iz kreditov za javna dela, je umestno, da ugotovimo uspeh teh del.

Pogozdovanje Bošketa ni uspelo. Dela se niso izvršila pravočasno, a malomarnost ali pa nesposobnost nadzorstva, pod katerim so se dela vršila, je bilo krivo, da ni bilo uspeha. Vsekakor bi moralo biti vodstvo strokovno in vpoštovati bi moralo vse momente.

Z deli niso pričeli pravočasno in tudi uporaba potrebnih sadik ni bila strokovno izvršena. Začetno pogozdovanje, ki se je izvršilo, ko je bila zemlja vsaj se deloma primerno sveža in pri katerem so uporabljali sadike iz drevesnic v Bazovici, je uspelo vsaj 40%.

Kasnejša dela pa so popolnoma neuspela, ker so se izvršila prekasno in ker so se uporabljale take vrste sadik iz italijanskih drevesnic, ki niso prikladne za tukajšnje podnebne prilike. Neuspeh tega dela je polen in znaša 90 do 100%.

Kredit se je jako slabo uporabil in ne razumno izbral. Koristi pa so šrpala v glavnem le podjetja, ki so dela nestrokovno vodila.

Jako poučna je primerjava s pogozdovanjem, ki se je izvršilo na dežel s strokovno usposobljenimi silami, z domačimi sadikami in po nasvetih odseka za gozdarstvo pri PNOO-u. Ta dela so uspela od 80 do 100%.

Tudi primerjava stroškov je zelo zanimiva. Celokupni stroški del pri pogozdovanju na dežel znašajo povprečno 10 lir po sadiki. V tej stvari je zapodeno kopanje jam, sajenje in zalivanje. V Trstu na Bošketo pa je samo kopanje jam stalo 24 lir.

Upamo, da bo tak nestrokovno in lahkomiselni način dela v bodoče onemogočen in preprečen, ker le na ta način se lahko uspešno zaščitijo koristi skupnosti, kateri so kredit za javna dela in za splošne potrebe odmerjeni izdatki, namenjeni.

Obnova Komna

Razpisana je licitacija za obnovo drugega kompleksa 20 hiš v Komnu. Podjetniki so že dobili povabila za licitacijo ki se bo vršila 15. t. m. Deset dni po licitaciji se mora pričeti z delom, ki mora biti obavljeno v roku 90 dni.

Žene nočejo zaostajati

Tudi žene iz Idrije ne bomo stale ob strani pri Titovem tekmovanju. Prav tako kot so žene in mladina izkazali v času prvomajskega tekmovanja, ravno tako bo naše žene in mladina šle skupno in naravno na delo. Po vseh rajonih v našem mestu so se vršili sestanki da smo napravili tekmovalni načrt, kako bi najuspešneje gradili vas Vojsko, ki je bila v času osvobodilne vojske najbolj prizadeta. Kakor so nam prisločili v času borbe prebivalci vasi Vojsko na pomoč, ravno tako bomo sedaj mi prisločili požrtvovalno na pomoč njim. Treba je ponovno zgraditi, kar je okupator vršil, moramo dobro poznati naloge in potrebe našega dela in iti naravno na delo.

Tekmovalni načrt, ki smo ga napravile, je sledeč:

Povdariti pa moramo pri tem, da kaže naše ljudstvo tudi sedaj isto požrtvovalnost kot za našo narodno osvobodilno borbo in da so naše množične organizacije pridno na delu tudi v pogledu soc. skrbstva. Današnje težke razmere pa zahtevajo, da se to delo še pospeši in poglobi, da očuvamo naš rod zdaj in močan vidno pokažemo svetu svojo življenjsko sposobnost.

Desanka

Odgovorni urednik: Albin Zabrc

Ljudsko blago-ljudstvu!

Ze pred meseci smo objavili obširen članek o lipiškijh konjih, o njihovi važnosti in o naši pravici, da se nam jih vrne. Razen tega, da je to naša last, je postajala tudi nevarnost, da bi nepopolna severna klima škodila čistemu plemenu našega lepega konja, kar bi usodno vplivalo na tem, da se nam vrne iz Hostaua to znanega po vsem svetu.

Zato s toliko večjim zadovoljstvom pozdravljamo vest, da ZVU konkretno dela na tem, da se nam vrne iz Kostana to naše slovensko bogastvo. V tem naporu jim pomagata tudi strokovnjaki, ki do danes ni hotel, če tudi bi mogel, zapustiti konje, ker se je zavedal svoje važne vloge čuvanja ljudskega bogastva.

Amerikanski strokovnjaki vodijo to delo, a živnozdravniki pazijo na živali, tako, da lahko upamo, da bo to vprašanje kmalu rešeno in da bodo naši konji spet doma, vsaj tisti, ki so preživeli vojno. Posebna pohvala pa gre našim konjarjem Lipičanom, ki niso do danes hoteli zapustiti svojih konj, marveč jih spremljajo povsod in jih varujejo kot znajo le oni. Praznik povratka naših konjev bo njihova največja zmaga.

Kar se pa samih konjev tiče, naj omenimo le on prizor, ki se je zgodil 1815. leta, ko so se konji povrnil spet domov po dolgih letih odsotnosti zaradi Napoleonove vojne. Četudi izžpani od dolgega pota (tak pravi njihova zgodovina) in v zelo težkem stanju, so pokazali neverjetno veselje, ko so spet zagledali svoje pašnike.

Množične organizacije in socialno skrbstvo

Socialna politika je zavestno delovanje države na odpravljanju vzrokov in pojavov socialne bede in na postopnem dvigavanju življenjske ravni prebivalstva. Za tako delovanje so ustvarjeni posebni državni organi. Vendar pa v moderni demokraciji država ni nekaj izven in iznad državljanov, ampak je skupnost državljanov, ki po svojih ljudskih odboih upravlja državo, torej tudi panogo socialne politike.

Prav pri reševanju nalog socialne politike, se morajo z ene strani za to ustvarjeni organi državne uprave nasloniti čim bolj na ljudstvo samo in njegove organizacije, z druge strani pa mora ljudstvo samo in njegove organizacije čim bolj tesno sodelovati z organi državne uprave, kajti le na ta način je možno uspešno reševati mnogotere socialne probleme. Ljudstvo mora potom svojih organizacij v vsakem oziru podpirati in seveda tudi kontrolirati delo državnih organov. Socialna politika mora na podlagi tega medsebojnega sodelovanja državnih organov in ljudstva postati občeljudska stvar ter ne sme biti več neka uradna, od zgoraj narekovana zadeva.

Posebno važno je sodelovanje ljudskih množic pri reševanju socialnih problemov pri nas. Upoštevati moramo namreč da tukajšnja zavezniška vojska uprava, sloh ne vodi kakšne načrtne socialne politike, da se za tisoče in tisoče socialno ogroženih ne briga v isti meri, kot bi bilo od nje pričakovati, in jih prepustja njihovim usodi. Na ta način pade skrb zanje na naše ljudske oblasti, v prvi vrsti seveda na naše množične organizacije, na ljudstvo samo. Naše množične organizacije morajo torej še danes, kot za časa narodno osvobodilne borbe vršiti tudi konkretne upravne naloge, katerih ena je tudi socialno skrbstvo, to je skrb za vse one, ki so pomoči in podpore v kakršnihkoli obliki potrebni. Ker ni v naših razmerah nekega organa ki bi to delo vršil, moralo prav množične organizacije, ki so v temnem stiku z ljudstvom in ki tako najbolj poznajo njegove potrebe, na lastno iniciativno podvzeti vse tiste ukrepe ki se jim zdijo v posrednih slučajih primerni.

Samoiniciativa pri reševanju konkretnih nalog

Velja naj torej načelo, da morajo